

МАНАГРАФІЯ:

1. [Чмаравы, М. І. Шляхі ўзаемнага пазнання: беларуская літаратура ў Чэхаславакіі \(1920–1945\) : манаграфія](#) / М. І. Чмаравы. – Магілёў : МДУ імя А.А. Куляшова, 2004. – 136 с.

Навуковыя артыкулы ў выданнях па патрабаваннях ВАК:

1. [Чмаравы, М. І. Грамадская і культурная дзейнасць беларускага зямляцтва ў міжваеннай Чэхаславакіі \(1918-1939\)](#) / М. І. Чмаравы // *Веснік Магілёўскага дзяржаўнага ўніверсітэта імя А.А.Куляшова*. – 1998. – № 1. – С. 81–87
2. [Чмаравы, М. І. Прысутнасць беларускай літаратуры ў міжваеннай Чэхаславакіі](#) / М. І. Чмаравы // *Веснік Магілёўскага дзяржаўнага ўніверсітэта імя А.А.Куляшова*. – № 2–3 (3). – 1999. – С. 44–51.
3. Чмаравы, М. І. Я. А. Ляцкі як даследчык беларускай літаратуры / М. І. Чмаравы // *Весн. Белар. дзярж. ун-та. Сер. 4. Філалогія. Журналістыка. Педагогіка. Псіхалогія*. – 2001. – № 1. – С. 18–22.
4. [Чмарова, М. О белорусских студенческих изданиях в межвоенной Чехословакии](#) / М. Чмарова // *Opera Slavica : Slavisticke Rozhledy / red. rada J. Dohnal [et al.]*. – Brno : [s. n.], 2001. – R. XI. – Č. 1. – С. 20–29.
5. [Чмаравы, М. І. Беларуская літаратура ў Чэхаславакіі \(1920–1945\) : аўтарэф. дыс. ... канд. філалагіч. навук : 10.01.01 ; 10.01.03](#) / М. І. Чмаравы ; Беларускі дзяржаўны ўніверсітэт. – Мінск : б. в., 2002. – 20 с.
6. [Чмаравы, М. І. Спецыфічнасць уплыву чэшскага мадэрнізму на творчасць У. Жылкі](#) / М. І. Чмаравы // *Веснік Магілёўскага дзяржаўнага ўніверсітэта імя А.А.Куляшова*. – 2002. – № 1. – С. 71–78.
7. Чмаравы, М. «Дзе слава наша?..» : літ.-публіцыстыч. дзейнасць Пятра Крачэўскага / М. Чмаравы // *Роднае слова*. – 2003. – № 3. – С. 33–36.
8. [Чмаравы, М. Пад сцягам славянскай узаемнасці : жыцце і дзейнасць Адольфа Чэрнага](#) / М. Чмаравы // *Роднае слова*. – 2004. – № 8. – С. 102–106.
9. [Чмаравы, М. І. Акупацыя Чэхаславакіі 1939 г. у мастацкім ўспрыняцці М. Цвятаевай](#) / М. І. Чмаравы // *Веснік Магілёўскага дзяржаўнага ўніверсітэта імя А.А.Куляшова*. – 2007. – № 1 (26). – С. 129–133.
10. [Чмаравы, М. І. Адлюстраванне Першай сусветнай вайны ў творчасці славянскіх аўтараў](#) / М. І. Чмаравы, Я. І. Клімуць // *Веснік Магілёўскага дзяржаўнага ўніверсітэта імя А.А.Куляшова*. – 2008. – № 4 (31). – С. 132–136.

11. Чмарова, М. І. Францыск Скарына і мастацкая рэцэпцыя Чэхіі ў рамане А. Лойкі “Францыск Скарына, або Сонца маладзіковае” / М. І. Чмарова // *Компаратівні досліджэння слов’янскіх мов і літаратур : памяці акадэміка Леоніда Булаховскага / Зборнік навуковых праць. Выпуск 34.* – Кіев: освіта Украіні, 2018. – С. 198–203.

Артыкулы ў зборніках навуковых артыкулаў і міжнародных навуковых канферэнцый :

1. [Czmarawa Marina. Кола беларусазнаўчых інтарэсаў Я.Ляцкага](#) // *Dziedzictwo przeszlosci zwiazkow jez., lit. i kulturovych polsko-baltowshodnioslowianskich*”, Bialystok: Uniwersitet w Białymstoku. Wydział Filologiczny. Instytut Filologii Wschodnoisłowianskiej, T.4. – BIAŁYSTOK, 2000. – С. 215–220.
2. [Чмарова, М. О белорусских студенческих изданиях в межвоенной Чехословакии](#) / М. Чмарова // *Opera Slavica : Slavisticke Rozhledy* / red. rada J. Dohnal [et al.]. – Brno : [s. n.], 2001. – R. XI. – Č. 1. – С. 20–29.
3. [Чмарова, М. І. Прага і Чэхія ў беларускай паэтычнай рэцэпцыі](#) / М. І. Чмарова // *Славянскія літаратуры ў кантэксце сусветнай : матэрыялы V Міжнар. навук. канф., прысвечанай 80-годдзю Беларускага дзярж. ун-та, Мінск, 16–18 кастрыч. 2001 г. : у 3 ч. / рэдкал. С. Я. Ганчарова-Грабоўская, Л. К. Тарасюк, А. Ю. Гарбачоў.* – Мінск : БДУ, 2001. – Ч. 1. : *Беларуская літаратура ў кантэксце сусветнай.* – С. 183–187.
4. [Чмарова, М. І. Тыпалагічныя сыходжанні творчасці У.Жылкі і І. Волькера](#) / М. І. Чмарова // *Куляшоўскія чытанні : матэрыялы Міжнароднай навуковай канферэнцыі «Творчасць А. Куляшова і адукацыйна-асветніцкія праблемы сучаснасці», 6–7 лют. 2002 г.* – Магілёў : МДУ імя А.А. Куляшова, 2002. – С. 191–192.
5. [Чмарова, М. І. Беларуская літаратура ў чэшскіх перакладах 1920–1930-х гадоў](#) / М. І. Чмарова // *Славянскія літаратуры ў сусветным кантэксце : матэрыялы VI Міжнар. навук. канф. «Славянскія літаратуры ў кантэксце сусветнай», Мінск, 8–10 кастрыч. 2003 г. : у 2 ч. / пад агул. рэд. І. А. Чароты.* – Мінск : РІВШ БДУ, 2003. – Ч. 2. : *Тыпалогія. Кантакталогія. Тэорыя літаратуры і культуры.* – С. 238–242.
6. [Чмарова, М. І. Рэцэпцыя творчасці Янкі Купалы ў міжваеннай Чэхаславакіі](#) / М. І. Чмарова // *Славянскія літаратуры : праблемы развіцця : зб. арт. / пад рэд. І. А. Чароты.* – Мінск : БДУ, 2003. – С. 116–122.
7. [Чмарова, М. І. Нацыянальна-культурная спецыфіка паэзіі Ларысы Геніюш пражскага перыяду дзейнасці](#) / М. І. Чмарова // *У ракурсе сучаснага асэнсавання : міжкафедрал. зб. навук. прац, прысвечаны 90-годдзю МДУ*

- імя А.А. Куляшова / навук. рэд. А. М. Макарэвіч, С. Э. Сомаў. – Магілёў : МДУ імя А.А. Куляшова, 2003. – Вып. 1 : Філалогія. – С. 20–27.
8. [Чмаравы, М. І. Рэцэпцыя Чэхіі і чэхаў у беларускай мастацкай літаратуры](#) / М. І. Чмаравы // У ракурсе сучаснага асэнсавання : міжжаф. зб. навук. прац / навук. рэд. А. М. Макарэвіч, С. Э. Сомаў. – Магілёў : МДУ імя А.А. Куляшова, 2004. – Вып. 2 : Філалогія. – С. 46–53.
 9. [Чмаравы, М. І. М. Ільяшэвіч і яго кніга «Беларусь і беларусы»](#) / М. І. Чмаравы // Куляшоўскія чытанні : матэрыялы Міжнар. навук. канф., 11–12 снежня 2003 г. : тэз. дакладаў : у 2 ч. / рэд. савет : Я. Р. Рыер і інш. – Магілёў : МДУ імя А. А. Куляшова, 2004. – Ч. 2. – С. 208–210.
 10. [Чмаравы, М. І. Да праблемы кантэкстуальнага вывучэння літаратуры](#) / М. І. Чмаравы // Матэрыялы II Міжнароднай навуковай канферэнцыі, прысвечанай памяці О. В. Озаровскага (1935–1995), праводзімай у рамках «Кулешовскіх чтэнняў», 25–26 сакавіка 2005 г. / пад рэд. Е. Е. Іванова. – Могілёў : МГУ імя А.А. Кулешова, 2005. – С. 131–133.
 11. [Чмаравы, М. І. «Гісторыя беларускай \(крыўскай\) кнігі» В. Ластоўскага ў чэшскай крытыцы 1920-х гг.](#) / М. І. Чмаравы // Куляшоўскія чытанні : матэрыялы Міжнар. навук. канф., 26–27 крас. 2006 г. / рэдкал. А. М. Макарэвіч і інш. – Магілёў : МДУ імя А.А. Куляшова, 2006. – С. 94–99.
 12. [Чмаравы, М. І. В. І. Дунін-Марцінкевіч у чэшскай крытыцы XIX – пачатку XX ст.](#) / М. І. Чмаравы // Вінцэнт Дунін-Марцінкевіч у еўрапейскім кантэксце : матэрыялы Міжнар. навук.-практ. канф., прысвечанай 200-годдзю Вінцэнта Дуніна-Марцінкевіча, г. Мінск, 5–6 лют. 2008 г. / навук. рэд. В. А. Максімовіч ; Ін-т мовы і літаратуры імя Якуба Коласа і Янкі Купалы Нац. акадэміі навук Беларусі. – Мінск : Беларуская навука, 2008. – С. 244–248.
 13. [Борбат, Т. І. Літаратура і гісторыя: спецыфіка выкарыстання міжпрадметных сувязяў \(на прыкладзе вывучэння творчасці А. А. Куляшова\)](#) / Т. І. Борбат, М. І. Чмаравы // Куляшоўскія чытанні : матэрыялы Міжнар. навук. канф., 24 крас. 2008 г. / рэдсав.: В. М. Мартынава [і інш.]. – Магілёў : МДУ імя А. А. Куляшова, 2008. – С. 3–5.
 14. [Чмаравы, М. Першая сусветная вайна ў славянскіх літаратурах](#) / М. Чмаравы // Славянскія літаратуры ў кантэксце сусветнай : VIII Міжнародная навуковая канферэнцыя, прысвечаная 125-годдзю з дня нараджэння Янкі Купалы і Якуба Коласа, Мінск, 1–3 лістап. 2007 г. : зб. навук. арт. / пад агул. рэд. І. С. Роўды. – Мінск : БДУ, 2008. – С. 259–263.
 15. [Чмаравы, М. І. Літаратура бліжняга замежжа : метадыч. рэкамендацыі па арганізацыі самастойнай работы студэнтаў](#) / М. І. Чмаравы. – Магілёў : МДУ імя А. А. Куляшова, 2008. – 54 с.

16. Чмаравы, М. І. Навуковыя працы В. Ластоўскага і М. Гарэцкага ў ацэнках чэшскай крытыкі 1920-х гадоў / М. І. Чмаравы // Матэрыялы Міжнар. навуц.-практ. канф. «Сучасная беларуская літаратура і працэсы славянскага культурна-цывілізацыйнага ўзаемадзеяння (да 80- годдзя НАН Беларусі), Ін-т мовы і літаратуры імя Я. Коласа НАН Беларусі. – Мінск : «Права і эканоміка», 2008. – С. 500–504.
17. [Чмаравы, М. І. Тэма халакосту і спаленых вёсак у творчасці славянскіх аўтараў](#) / М. І. Чмаравы, Т. І. Борбат // Куляшоўскія чытанні : матэрыялы Міжнар. навуц. канф., 24 крас. 2009 г. / рэдкал.: В. І. Рагаўцоў [і інш.]. – Могилев : МДУ імя А. А. Куляшова, 2009. – С. 273–275.
18. [Чмаравы, М. І. Другая сусветная вайна ў творчасці славянскіх аўтараў \(1948–1960 гг.\)](#) / М. І. Чмаравы // Романовские чтения – 5 : сб. трудов Междунар. науч. конф., 27–28 нояб. 2008 г. / редкол. Н. М. Пурешева [и др.]. – Могилев : МГУ имени А.А. Кулешова, 2009. – С. 168–170.
19. [Чмаравы, М. І. Рэцэпцыя Чэхіі ў беларускай мастацкай літаратуры](#) / М. І. Чмаравы // Славянскія літаратуры ў кантэксце сусветнай : матэрыялы ІХ Міжнар. навуц. канф., прысвечанай 70-годдзю філалагічнага ф-та Беларускага дзярж. ун-та, Мінск, 15–17 кастрыч. 2009 г. / пад рэд. В. П. Рагойшы. – Мінск : БДУ, 2010. – С. 82–86.
20. [Чмаравы, М. І. Чэшская літаратура 1990–2000-х гг.: асноўныя тэндэнцыі і мастацкія пошукі](#) / М. І. Чмаравы // Восточнославянские языки и литературы в европейском контексте : сб. науч. ст. по материалам II-й Междунар. науч. конф., 30–31 окт. 2009 г. / под ред. Е. Е. Иванова. – Могилев : МГУ имени А.А. Кулешова, 2010. – С. 21–26.
21. [Чмаравы, М. І. Новыя тэндэнцыі ў мастацкім адлюстраванні падзей Другой сусветнай вайны ў рускай прозе 1990–2000 гг.](#) / М. І. Чмаравы, Т. І. Борбат // Русский язык в контексте культуры : сб. науч. ст. [материалы Междунар. науч. конф. «Русский язык в контексте культуры», 10–11 нояб. 2009 г.] / под общ. ред. Т. Г. Михальчук. – Могилев : МГУ имени А.А. Кулешова, 2010. – С. 172–175.
22. [Чмаравы, М. І. Чачэнская вайна ў дыскурсах масавай культуры і літаратуры Расіі: формы рэпрэзентацыі ворага](#) / М. І. Чмаравы // Куляшоўскія чытанні : матэрыялы Междунар. навуц.-практ. канф., Могилев, 27–28 апр. 2011 г / редкол. А. А. Папейко [и др.]. – Могилев : МГУ имени А. А. Кулешова, 2011. – С. 314–317.
23. [Чмаравы, М. І. Мара і дзеянне ў творчасці Карэла Махі і Ёзафа Фрыча \(дзве ўзаемадапаўняльныя праявы чэшскага байранізму\)](#) / М. І. Чмаравы, Т. І. Борбат // «Восточнославянские языки и литературы в европейском контексте : сб. науч. ст. по материалам III Междунар. науч. конф. (14–15

- окт. 2011 г.) / под. ред. Е. Е. Иванова. – Могилев : УО «МГУ им. А. А. Кулешова», 2012. – С. 201–204.
24. [Борбат, Т. І. Драма К. Губарэвіча «Брэсцкая крэпасць»: асаблівасці рэпрэзентацыі ваеннай рэчаіснасці](#) / Т. І. Борбат, М. І. Чмарова // Романовские чтения – 8 : сб. ст. Междунар. науч. конф., Могилев, 24 нояб. 2011 г. / редкол. Я. Г. Риер [и др.]. – Могилев : МГУ имени А.А. Кулешова, 2012. – С. 141–143.
25. [Чмарова, М. Спецыфіка вырашэння тэдыцы ў творчасці Тараса Шаўчэнкі і Янкі Купалы](#) / М. Чмарова // Славянскія літаратуры ў кантэксце сусветнай: да 900-годдзя Кірыла Тураўскага і 200-годдзя Тараса Шаўчэнкі : матэрыялы XI Міжнар. навук. канф., Мінск, 26–26 кастрыч. 2013 г. : у 2 ч. / пад рэд. Т. П. Казаковай. – Мінск : РІВШ, 2013. – Ч. 1. – С. 160–163.
26. [Чмарова, М. І. Выяўленне агульначалавечага і нацыянальнага ў творчасці Цёткі і Лесі Украінкі](#) / М. І. Чмарова // У ракурсе сучаснага асэнсавання : міжкаф. зб. навук. прац / пад рэд. А. А. Лаўшук. – Магілёў : МДУ імя А.А. Куляшова, 2013. – Вып. 6 : Філалогія. – С. 27–34.
27. [Чмарова, М. І. Яўген Аляксандравіч Ляцкі як вучоны-славіст, даследчык і папулярызатар беларускай літаратуры ў міжваеннай Чэхаславакіі](#) / М. І. Чмарова // Актуальныя праблемы сучаснай філологіі і преподавания філолагічных дысцыплін : сб. науч. ст. Междунар. науч.-практ. конф., посвящённой 100-летию МГУ имени А.А. Кулешова, Могилёв, 15–16 мая 2013 г. / МГУ имени А.А. Кулешова, Ф-т иностранных языков, Ф-т славянской филологии. – Могилев : МГУ имени А.А. Кулешова, 2013. – С. 234–237.
28. [Чмарова, М. И. Восприятие деятелей культуры, истории и литературы Белоруссии иностранными студентами в процессе их обучения в университетах РБ](#) / М. И. Чмарова // Куляшоўскія чытанні : матэрыялы Міжнар. навук.-практ. канф., Магілёў, 24–25 крас. 2014 г. / рэдкал. М. В. Абабурка [і інш.]. – Магілёў : МДУ імя А. А. Куляшова, 2014. – С. 207–311.
29. [Чмарова, М. І. Украінскі вектар у беларускай літаратуры XIX – пачатку XX ст.](#) / М. І. Чмарова // Итоги научных исследований ученых МГУ имени А.А. Кулешова 2014 г. : сб. науч. ст. / под. ред. Е. К. Сычовой. – Могилев : МГУ имени А.А. Кулешова, 2015. – С. 105–110.
30. [Борбат, Т. І. Мастацкая рэпрэзентацыя вобраза «новага» чалавека як правадніка палітыкі калектывізацыі ў творчасці беларускіх празаікаў першай паловы 1930-х гадоў](#) / Т. І. Борбат, М. І. Чмарова // Актуальныя праблемы філалогіі і методыкі выкладання філалагічных дысцыплін : зб.

наук. арт. [зб. арт. Міжнар. наук. канф. «Куляшоўскія чытанні», 16 крас. 2015 г.] / пад агул. рэд. А. М. Макарэвіча. – Магілёў : МДУ імя А.А. Куляшова, 2015. – С. 47–52.

31. [Чмарова, М. І. Роля беларускіх паэтэс у нацыянальна-адраджэнскім руху на Беларусі пачатку ХХ ст.](#) / М. І. Чмарова, Т. І. Борбат // Актуальныя пытанні лінгвістыкі, лінгвастылістыкі і лінгвакультуралогіі: да 75-годдзя з дня нараджэння прафесара М. В. Абабуркі : матэрыялы Рэсп. навук.-практыч. канф., 20 мая 2016 г. / пад рэд. В. М. Шаршнёвай. – Магілёў : МДУ імя А.А. Куляшова, 2016. – С. 193–197.
32. [Борбат, Т. І. «У свеце знаюць смутак Лідзіцэ і Арадур у горкай скрусе...»:](#) художественное осмысление темы Холокоста и сожженных деревень в белорусской и других славянских литературах / Т. И. Борбат, М. И. Чмарова // Голокост в Україні: академічний, комеморативний та освітній аспекти : матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції, присвяченої 75-м роковинам трагедії Бабиного Яру / за заг. ред. І. Ф. Прокопенка. – Харків : [б. и.], 2016. – С. 37–42.
33. [Чмарова, М. І. “Аповесць жыцця і смерці Еўфрасінні Полацкай” у кантэксце візантыйскай агіяграфічнай літаратуры](#) / М. І. Чмарова // Итоги научных исследований ученых МГУ имени А.А. Кулешова 2015 г. : материалы науч.-исслед. конф., 25 янв. – 4 февр. 2016 г. / под ред. Е. К. Сычовой. – Могилев : МГУ имени А.А. Кулешова, 2016. – С. 64–67.
34. [Борбат, Т. І. Помнік старабеларускага пісьменства «Аповесць жыцця і смерці Ефрасінні Полацкай» і традыцыі візантыйскай і старажытнарускай агіяграфічнай літаратуры](#) / Т. І. Борбат, М. І. Чмарова // Куляшоўскія чытанні : матэрыялы Міжнар. навук.-практыч. канф., 21 крас. 2016 г. / пад агул. рэд. С. Э. Сомава. – Магілёў : МДУ імя А.А. Куляшова, 2016. – С. 98–103.
35. [Чмарова, М. І. Некаторыя аспекты ўспрыняцця творчасці М. Багдановіча ў агульнаславянскім кантэксце](#) / М. І. Чмарова // Романовские чтения – 12 : сб. ст. Междунар. науч. конф., Могилев, 23–24 нояб. 2016 г. / под общ. ред. А. С. Мельниковой. – Могилев : МГУ имени А.А. Кулешова, 2017. – С. 202–203.
36. [Чмарова, М. І. Сюжэтно-вобразныя паралелі і ідэйна-эстэтычныя сыходжанні ў творчасці Я. Купалы і Т. Шаўчэнкі](#) / М. І. Чмарова, Т. І. Борбат // Куляшоўскія чытанні : матэрыялы Міжнар. навук.-практ. канф., Магілёў, 20–21 крас. 2017 г. / пад рэд. В. М. Шаршнёвай. – Магілёў : МДУ імя А.А. Куляшова, 2017. – С. 190–194.
37. [Чмарова, М. І. Вобраз Францыска Скарыны і мастацкая рэцэпцыя Чэхіі ў рамане-эсе “Францыск Скарына, або Сонца маладзіковае”](#) / М. І. Чмарова

- // Куляшоўскія чытанні : матэрыялы Міжнар. навук. канф., Магілёў, 19 крас. 2018 г. / пад рэд. С. Э. Сомава. – Магілёў : МДУ імя А. А. Куляшова, 2018. – С. 62–65.
38. [Чмарава, М. І. Спецыфіка вырашэння сацыяльных праблем у творчасці Янкі Купалы і Тараса Шаўчэнкі: традыцыі і наватарства](#) / М. І. Чмарава // Восточнославянские языки и литературы в европейском контексте – V : сб. науч. ст. [по материалам Междунар. науч. конф., 27 – 28 окт. 2017 г., Могилев] / под ред. Е. Е. Иванова. – Могилев : МГУ имени А. А. Кулешова, 2018. – С. 339–343.
39. [Чмарава, М. І. Асноўныя тэндэнцыі развіцця сучаснай чэшскай літаратуры](#) / М. І. Чмарава // Итоги научных исследований ученых МГУ имени А. А. Кулешова 2017 г. : материалы науч.-метод. конф., Могилев, 25 янв. – 8 февр. 2018 г. – Могилев : МГУ имени А. А. Кулешова, 2018. – С. 49–51.
40. [Чмарава, М. І. Ахвяруючы Беларусі \(да 140-годдзя з дня нараджэння П. А. Крэчаўскага\)](#) / М. І. Чмарава // Итоги науч. исслед. ученых МГУ имени А. А. Кулешова 2018 г. : материалы науч.-метод. конф., 25 янв. – 7 февр. 2019 г. / под ред. Е. К. Сычовой. – Могилев : МГУ имени А. А. Кулешова, 2019. – С. 43–44.
41. [Чмарава, М. І. Пражскі перыяд жыцця і дзейнасці Ф. Скарыны ў рамане-эсэ Алега Лойкі “Францыск Скарына, або Сонца Маладзіковае”](#) / М. І. Чмарава // Романовские чтения – 13 : сб. ст. Междунар. науч. конф., посвященной 105-летию Могилевского гос. ун-та имени А.А. Кулешова, 25–26 окт. 2018 г., Могилев / под общ. ред. А. С. Мельниковой. – Могилев : МГУ имени А. А. Кулешова, 2019. – С. 167–168.
42. [Чмарава, М. І. Пражскі і віленскі перыяд жыцця і дзейнасці Ф. Скарыны ў рамане-эсэ А. Лойкі “Францыск Скарына, або Сонца маладзіковае”](#) / М. І. Чмарава // Куляшоўскія чытанні : сб. науч. ст. по материалам Междунар. науч.-практ. конф., 18–19 апр. 2019 г. / под ред. Т. В. Мосейчук. – Могилев : МГУ имени А. А. Кулешова, 2020. – С. 278–282.
43. Чмарава, М. І. Францішак Рут Ціхі як перакладчык і папулярызатар беларускай літаратуры ў міжваеннай Чэхаславакіі (да 135 годдзя з дня нараджэння) / М. І. Чмарава // Язык и межкультурная коммуникация : современные векторы развития : сб. науч. ст. по материалам II Междунар. науч.-практ. конф., УО “Полесский гос. ун-т”, г. Пинск, март 2021 г. / М-во образования Респ. Беларусь [и др.]; редкол.: В. И. Дунай [и др.]. – Пинск : ПолесГУ, 2021. – С. 488–493.
44. [Чмарава, М. І. Развіццё беларуска-чэшскіх навуковых кантактаў у міжваеннай Чэхаславакіі](#) / М. І. Чмарава // Куляшоўскія чытанні : зб.

- наук. арт. / пад агул. рэд. Т. І. Борбат. – Магілёў : МДУ імя А. А. Куляшова, 2021. – С. 186–191.
45. [Еўмянькоў, В. І. Польскамоўныя рэляцыі перыяду паўстання Багдана Хмяльніцкага](#) / В. І. Еўмянькоў, М. І. Чмаравы // Романовские чтения – 15 : сб. ст. Междунар. науч. конф., г. Могилев, 26–27 нояб. 2020 г. / [редкол.: А. С. Мельникова и др.]. – Могилев : МГУ имени А. А. Кулешова, 2021. – С. 72–74.
46. [Чмаравы, М. І. Спецыфіка літвінскага патрыятызму і яго мастацкае ўвасабленне ў творчасці паэтаў XIX стагоддзя](#) / М. І. Чмаравы // Восточнославянские языки и литературы в европейском контексте – VII : сб. науч. ст. / под ред. Е. Е. Иванова. – Могилев : МГУ имени А. А. Кулешова, 2022. – С. 325–332.
47. [Чмаравы, М. І. Хрысціянскія матывы ў творчасці Рыгора Барадуліна](#) / М. І. Чмаравы, В. С. Войценка // Романовские чтения – 16 : сб. ст. Междунар. науч. конф., Могилев, 24 нояб. 2022 г. / под общ. ред. А. С. Мельниковой, Е. И. Головач. – Могилев : МГУ имени А. А. Кулешова, 2023. – С. 162–164.
48. Сусянкоў, А. А. Мастацкае ўвасабленне тэмы Радзімы ў творчасці паэтаў Беларусі першай паловы XIX стагоддзя / А. А. Сусянкоў, **М. І. Чмаравы** // Куляшоўскія чытанні : зб. навук. артыкулаў па матэрыялах Міжнар. навук.-практ. канф., г. Магілёў, 4–5 мая 2023 г. / пад рэд. Т. В. Масейчук. – Магілёў : МДУ імя А. А. Куляшова, 2023. – С. 92–96.
49. Сусянкоў, А. А. Вобразы-архетыпы і сімвалы беларускай культуры, абумоўленасць звароту да іх паэтаў Беларусі XIX ст. / А. А. Сусянкоў, **М. І. Чмаравы** // Классика и современность в изящной словесности XIX–XXI столетий [Электронный ресурс] : электрон. сб. материалов Междунар. студен. науч.-практ. конф., Брест, 24 февр. 2023 г. / Брест. гос. ун-т им. А. С. Пушкина ; редкол. : Л. В. Скибицкая (отв. ред.) [и др.]. – Брест : БрДУ імя А. С. Пушкіна, 2023. – С. 236–239. – Режим доступа: <https://lib.brsu.by/node/1997>.